

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ
॥ ശ്രീ സങ്ക്ഷേപ സുന്ദരകാണ്ഡം ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| ശ്രീ സർവ്വേശ്വര സുന്ദരകാണ്ഡം ||

തതോ രാവണനീതായാഃ സീതായാഃ ശത്രുകർശനഃ |

ഇയേഷ പദമൻവേഷും ചാരണാചരിതേ പഥി || 1.1 ||

യഥാ രാഘവനിർമുക്തഃ ശരഃ ശ്യാസനവിക്രമഃ |

ഗച്ഛേത്തദ്വദ്ഗമിഷ്യാമി ലങ്കാം രാവണപാലിതാം || 2 ||

പ്രവിശ്യ നഗരീം ലങ്കാം കപിരാജഹിതകരഃ |

ചക്രേഥ പാദം സവ്യം ച ശത്രുണാം സ തു മുർധനി || 3 ||

ദൃഷ്ടമന്തഃപുരം സർവം ദൃഷ്ട്വാ രാവണയോഷിതഃ |

ന സീതാ ദൃശ്യതേ സാധ്വീ വൃഥാ ജാതോ മമ ശ്രമഃ || 4 ||

പ്രവിശന്നിഷ്ഠതംശ്ചാപി പ്രപതന്നുത്പതന്നപി |

സർവമപ്യവകാശം സ വിചചാര മഹാകപിഃ || 5 ||

അശോകവനികാ ചേയം ദൃശ്യതേ യാ മഹാദ്രുമാ |

ഇമാമഭിഗമിഷ്യാമി ന ഹീയം വിചിതാ മയാ || 6 ||

അശോകവനികായാം തു തന്യാം വാനരപുംഗവഃ |

തതോ മലിനസംവീതാം രാക്ഷസീഭിഃ സമാവൃതാം || 7 ||

ഉപവാസക്യശാം ദീനാം നിഃശ്യാസന്തിം പുനഃ പുനഃ |

ദദർശ ശുക്ലപക്ഷാദൗ ചന്ദ്രരേഖാമിവാദ്വിലാം || 8 ||

താം സമീക്ഷ്യ വിശാലാക്ഷീമധികം മലിനാം കൃശാം |

തർകയാമാസ സീതേതി കാരണൈരുപപാദിഭിഃ || 9 ||

അന്യാ ദേവ്യാ മനസ്സന്ധീൻ തസ്യ ചാന്യാം പ്രതിഷ്ഠിതം |
തേനേയം സ ച ധർമാത്മാ മുഹൂർത്തമപി ജീവതി || 10 ||

ഏവം സീതാം തദാ ദൃഷ്ട്വാ ഹൃഷ്ടഃ പവനസംഭവഃ |
ജഗാമ മനസാ രാമം പ്രശശംസ ച തം പ്രഭും || 11 ||

രാജാ ദശരഥോ നാമ രഥകുഞ്ജരവാജിമാൻ |
തസ്യ പുത്രഃ പ്രിയോ ജ്യേഷ്ഠസ്താരാധിപനിഭാനനഃ || 12 ||

രാമോ നാമ വിശേഷജ്ഞഃ ശ്രേഷ്ഠഃ സർവധനുഷ്ഠതാം |
തസ്യ സത്യാഭിസന്ധസ്യ വൃദ്ധസ്യ വചനാത് പിതൃഃ |
സഭാർയഃ സഹ ച ഭ്രാത്രോ വീരഃ പ്രവ്രാജിതോ വനം || 13 ||

തതസ്ത്വമർഷാപഹൃതാ ജാനകീ രാവണേന തു |
സ മാർഗമാണസ്താം ദേവീം രാമഃ സീതാമനിന്ദിതാം |
ആസസാദ വനേ മിത്രം സുഗ്രീവം നാമ വാനരം || 14 ||

സുഗ്രീവേണാപി സന്ദിഷ്ഠാ ഹരയഃ കാമരൂപിണഃ |
ദിക്ഷു സർവാസു താം ദേവീം വിചിൻവന്തി സഹസ്രശഃ || 15 ||

തന്യാ ഹേതോർവിശാലാക്ഷ്യാഃ സാഗരം വേഗവാൻ പ്ലുതഃ |
യഥാ രൂപാം യഥാ വർണാം യഥാ ലക്ഷ്മീം ച നിശ്ചിതാം |
അശ്രൗഷം രഘവന്യാഹം സേയമാസാദിതാ മയാ || 16 ||

ജാനകീ ചാപി തച്ഛൂത്യാ വിന്മുയം പരമം ഗതാ |
സാ ദദർശ കപിം തത്ര പ്രശ്രിതം പ്രിയവാദിനം || 17 ||

താമബ്രവീൻമഹാതേജാ ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
അഹം രാമസ്യ സന്ദേശാത് ദേവി ദൂതസ്തുവാഗതഃ || 18 ||

വൈദേഹി കുശലീ രാമസ്ത്യാം ച കൗശലമബ്രവീത് |
ലക്ഷ്മണശ്ച മഹാതേജാ ഭർതുസ്സേനൂചരഃ പ്രിയഃ || 19 ||

സാ തയോഃ കുശലം ദേവീ നിശംയ നരസിംഹയോഃ |
പ്രീതിസംഹൃഷ്ടസർവാംഗീ ഹനുമന്തം അമാബ്രവീത് || 20 ||

കൽയാണീ ബത ഗാഥേയം ലൗകികീ പ്രതിഭാതി മേ |
ഏതി ജീവന്തമാനന്ദോ നരം വർഷശതാദപി || 21 ||

ഭൂയ ഏവ മഹാതേജാ ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
അബ്രവീത് പ്രശ്രിതം വാക്യം സീതാപ്രത്യയകാരണാത് || 22 ||

രാമനാമാങ്കിതം ചേദം പശ്യ ദേവ്യംഗുലീയകം |
പ്രത്യയാർഥം തവാനീതം തേന ദത്തം മഹാത്മനാ || 23 ||

ഗൃഹീത്യാ പ്രേക്ഷമാണാ സാ ഭർതുഃ കരവിഭൂഷണം |
ഭർതാരമിവ സംപ്രാപ്തം ജാനകീ മുദിത്യാഭവത് || 24 ||

തതോ വസ്ത്രഗതം മുക്ത്യാ ദിവ്യം ചൂഡാമണിം ശുഭം |
പ്രദേയോ രാഘവായേതി സീതാ ഹനുമതേ ദദൗ || 25 ||

തതസ്തു ഹനുമാൻ വീരോ ബഭഞ്ജ പ്രമദാവനം |
ദാസോഽഹം കോസലേന്ദ്രസ്യ രാമസ്യാക്ലിഷ്ടകർമണഃ || 26 ||

ന രാവണസഹസ്രം മേ യുദ്ധേ പ്രതിബലം ഭവേത് |
അർദയിത്യാ പുരീം ലങ്കാമഭിവാദ്യ ച മൈമിലീം |
സമൃദ്ധാർഥോ ഗമിഷ്യാമി മിഷതാം സർവരക്ഷസാം || 27 ||

വേഷ്യയന്തി സു ലാംഗുലം ജീർണൈഃ കാർപാസകൈഃ പടൈഃ |
തൈലേന പരിഷിച്ഛാമ ത്യേഗ്നിം തത്രാവപാതയൻ || 28 ||

ദീപ്യമാനേ തതസ്സ്യ ലാംഗുലാഗ്രേ ഹനുമതഃ |
രാക്ഷസ്യസ്താ വിരുപാക്ഷ്യഃ ശംസുർഭവ്യാസ്തദപ്രിയം || 29 ||

മംഗലാഭിമുഖീ തസ്യ സാ തദാസീൻമഹാകപേഃ |
ഉപതസ്ഥേ വിശാലാക്ഷീ പ്രയതാ ഹവ്യവാഹനം || 30 ||

യദ്യസ്തി പതിശുശ്രൂഷാ യദ്യസ്തി ചരിതം തപഃ |
യദി വാസ്തേകപത്തിത്വം ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 31 ||

ഹനുമതാ വേഗവതാ വാനരേണ മഹാത്മനാ |
ലങ്കാപുരം പ്രദഗ്ധം തദ്രുദ്രേണ ത്രിപുരം യഥാ || 32 ||

ഏവമാശ്വാസ്യ വൈദേഹീം ഹനുമാൻ മാരുതാത്മജഃ |
ഗമനായ മതിം കൃത്യാ വൈദേഹീമദ്യവാദയത് || 33 ||

തതഃ സ കപിശാർദൂലഃ സ്വാമിസന്ദർശനോത്സുകഃ |
ആരുരോഹ ഗിരിശ്രേഷ്ഠമരിഷ്ടമരിമർദ്ദനഃ || 34 ||

നിപപാത മഹേന്ദ്രസ്യ ശിവരേ പാദപാകുലേ |
ദൃഷ്ട്വാ സീതേതി വിക്രാന്തഃ സംക്ഷേപേണ ന്യവേദയത് || 35 ||

പ്രീതിമന്തസ്തതഃ സർവേ വായുപുത്രപുരസ്സരാഃ |
മഹേന്ദ്രാഗ്രം പരിത്യജ്യ പുഷ്പുവുഃ പ്ലവഗർഷഭാഃ || 36 ||

നിപേതൂർഹരിരാജസ്യ സമീപേ രാഘവസ്യ ച |
ഹനുമാംശ്ച മഹാബാഹുഃ പ്രണമ്യ ശിരസാ തതഃ |
നിയതാമക്ഷതാം ദേവീം രാഘവായ ന്യവേദയത് || 37 ||

തൗ ജാതാശ്ചാസൗ രാജപുത്രൗ വിദിത്യാ
തച്ചാഭിജ്ഞാനം രാഘവായ പ്രദായ |

ദേവ്യാ ചാഖ്യാതം സർവമേവാനുപൂർവ്യാത്
വാചാ സംപൂർണം വായുപുത്രഃ ശശംസ || 38 ||

വസിഷ്ഠോ വാമദേവശ്ച ജ്ഞാബാലിരഥ കാശ്യപഃ |
കാത്യായനഃ സുയജ്ഞശ്ച ഗൗതമോ വിജയസ്തഥാ || 39 ||

അഭ്യഷിഞ്ചൻ നരവ്യാഘ്രം പ്രസന്നേന സുഗന്ധിനാ |
സലിലേന സഹസ്രാക്ഷം വസവോ വാസവം യഥാ || 40 ||

ആയുഷ്യമാരോഗ്യകരം യശസ്യം
സൗഭ്രാത്യകം ബുദ്ധികരം ശുഭം ച |
ശ്രോതവ്യമേതന്നിയമേന സദ്ഭിഃ
ആഖ്യാനമോജസ്കരം ഋദ്ധികാമൈഃ || 41 ||

|| ഇതി ശ്രീ സക്ഷേഷപ സുന്ദരകാണ്ഡം സമാപ്തം ||